

...

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.160/2021/29. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2021. december 3. napján tartott nyilvános ülés alapján a 2021. december 13. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A költségvetési csalás bűntette miatt I.rendű vádlott neve és társai ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2021. január 19. napján kihirdetett 501.B.39/2018/177. számú ítéletét I.rendű vádlott neve I.r., II.rendű vádlott neve II.r., III.rendű vádlott neve III.r., IV.rendű vádlott neve IV.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlott tekintetében megváltoztatja.

I.rendű vádlott neve I.r., II.rendű vádlott neve II.r. és III.rendű vádlott neve III.r. vádlott terhén megállapított bűncselekményt társtettesként, folytatólagosan elkövetett pénzmosás bűntettének [Btk. 399. § (4) bekezdés a) és b) pont, (7) bekezdés b) pont ba) alpont] minősíti.

II.rendű vádlott neve II.r. vádlott szabadságvesztés büntetésnek tartamát 2 (kettő) év 7 (hét) hónapra mérsékli.

Megállapítja, hogy II.r. vádlott 2014. október 16. napjától 2016. február 15. napjáig átadási fogvatartásban volt, mely időt a kiszabott szabadságvesztésbe ugyancsak beszámítani rendeli.

III.rendű vádlott neve III.r. vádlott vonatkozásában a pénzbüntetés kiszabását mellőzi.

Erre figyelemmel a III.r. vádlottól lefoglalt 49.500 (negyvenkilencezer-ötszáz) forint pénzüsszeg lefoglalás megszüntetése melletti visszatartását kizárólag a bűnügyi költség biztosítása érdekében rendeli el.

IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott terhén értékelt orgazdaság büntettét társtettesként elkövetettnek minősíti.

A IV.r. vádlottal szemben kiszabott 100.000 (százezer) forint pénzbüntetés megfizetésére 5 (öt) hónap részletfizetést engedélyez. Egy havi részlet összegét 20.000 (húszezer) forintban állapítja meg azzal, hogy az első havi részletet 2022. január 15. napjáig, míg a további részleteket a soron következő hónapok 15. napjáig kell megfizetni. Egy havi részlet megfizetésének elmulasztása esetén a pénzbüntetést illetőleg annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

V.rendű vádlott neve V.r. vádlott terhén megállapított orgazdaság büntettét folytatólagosan elkövetettnek is minősíti.

V.r. vádlott szabadságvesztés büntetését 2 (két) évre enyhíti, s annak végrehajtását – a pénzbüntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés egyidejű mellőzésével – 5 (öt) év próbaidőre felfüggeszti.

Megállapítja, hogy a lefoglalás megszüntetése mellett III.rendű vádlott neve III.r. vádlottnak kiadni rendelt telefonregisztert a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala Bj. 1918/2018. számú bűnjeljegyzék 12. tétele alatt kezeli.

A 2014. május 22. napján kelt bűnjeljegyzék 1. tétele alatti feljegyzést, valamint a 2014. május 23. napján kelt bűnjeljegyzék 21. tétele alatti föliatekercset a lefoglalás megszüntetése mellett megsemmisíteni rendeli.

személyl által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét valamennyi vádlott tekintetében helybenhagyja azzal, hogy II.rendű vádlott neve II.r. vádlott személyazonosító igazolványának száma 061424 BE, III.rendű vádlott neve III.r. vádlott tényleges tartózkodási helye Állampusztai Bv. Intézet.

A másodfokú eljárás során IV.r. vádlott kirendelt védőjének díjával felmerült 7.640 (hétézer-hatszáznegyven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] A Fővárosi Törvényszék – az ismeretlen helyen tartózkodó V.r. vádlott távollétében lefolytatott eljárás alapján – a 2021. január 19. napján kihirdetett 501.B.39/2018/177. számú ítéletével

- I.rendű vádlott neve I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett gazdaság bűntettében [Btk. 379. § (1) bekezdés a) pont, (6) bekezdés b) pont]; s ezért őt – mint visszaesőt – 3 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 250 napi tétel – napi tételenként 2.000 Ft, összesen 500.000 Ft – pénzbüntetésre, továbbá 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy I.r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett még a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményről, és az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról.

- II.rendű vádlott neve II. r. vádlott bűnösségét társtettesként elkövetett gazdaság bűntettében [Btk. 379. § (1) bekezdés a) pont, (6) bekezdés b) pont] állapította meg; s ezért őt – mint visszaesőt – 3 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 250 napi tétel – napi tételenként 2.000 Ft, összesen 500.000 Ft – pénzbüntetésre, továbbá 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett még a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, azt a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő napban megjelölve, valamint a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményről, és az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról.

- III.rendű vádlott neve III. r. vádlottat társtettesként elkövetett gazdaság bűntette [Btk. 379. § (1) bekezdés a) pont, (6) bekezdés b) pont] miatt – mint visszaesőt – 2 év 10 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 250 napi tétel – napi tételenként 1.000 Ft, összesen 250.000 Ft – pénzbüntetésre, továbbá 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy III.r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett még a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményről, és az előzetes fogvatartásban, valamint házi őrizetben töltött idő beszámításáról.

- IV.rendű vádlott neve IV. r. vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett gazdaság bűntettében [Btk. 379. § (1) bekezdés a) pont, (6) bekezdés b) pont] állapította meg; s ezért őt 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 100 napi tétel – napi tételenként 1.000 Ft, összesen 100.000 Ft – pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a szabadságvesztés végrehajtása esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, azt a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban megjelölve, valamint a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményről.

- Az ismeretlen helyen tartózkodó V.rendű vádlott neve V. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett gazdaság bűntettében [Btk. 379. § (1) bekezdés a) pont, (6) bekezdés b) pont]; s ezért őt 2 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 200 napi tétel – napi tételenként 1.000 Ft, összesen 200.000 Ft – pénzbüntetésre, továbbá 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy V.r. vádlott feltételes szabadságra legkorábban a

szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható. Rendelkezett még a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményről.

- személyi kártérítési igényét elutasította.
- Az eljárás során I. és III.r. vádlottól lefoglalt és az ORFK illetőleg a Magyar Államkincstár számlájára befizetett pénzüsszegek lefoglalását megszüntette, ugyanakkor visszatartani rendelte az I., illetve a III.r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés illetőleg az őket terhelő bűnügyi költség biztosítására.
- Rendelkezett még a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen az ügyész

- I.rendű vádlott neve I.r., II.rendű vádlott neve II.r., III.rendű vádlott neve III.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlott terhére súlyosítás, hosszabb tartamú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása,
- IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott vonatkozásában társtettesi elkövetői alakzat megállapítása és a próbaidő felemelése érdekében fellebbezett.

[3] A törvényszék ítélete ellen ugyancsak fellebbezést jelentett be

- I.rendű vádlott neve I.r. vádlott és védője a tényállás téves megállapítása miatt, felmentés érdekében,
- II.rendű vádlott neve II.r. vádlott és védője,
- III.rendű vádlott neve III.r. vádlott és védője, továbbá
- V.rendű vádlott neve V.r. vádlott védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés céljából.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.123/2020/8. számú átiratában az ügyészi fellebbezést valamennyi vádlott tekintetében fenntartotta.

[5] Az átirat utalt a vádlotti és védői fellebbezések iránya okán a felülbírálat álláspontja szerinti teljességére és arra is, hogy a törvényszék a hatályos perrendi szabályokat (értve ezalatt a távollétes eljárás szabályait is) megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, a további védői bizonyítási indítványokat indokoltan utasította el.

[6] A történeti tényállást megalapozottnak találta, azt csak a személyi rész tekintetében indítványozta kiegészíteni annyiban, hogy a III.r. vádlottal szemben a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség illetőleg a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség is vádat emelt kábítószer-kereskedelem büntette miatt, s utóbbi ügyben letartóztatásban van, míg V.r. vádlott előéleti adataiban fel kell tüntetni a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 8.B.1025/2001/6. számú, a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 29.Bf.5876/2003/2. számú határozata folytán 2004. június 30. napján jogerőre emelkedett ítéletét, melyben 50 nap közérdekű munkára és végleges hatályú járművezetéstől eltiltásra ítélte.

[7] A vádlottak és védőik felmentésre irányuló fellebbezése a megalapozott tényállás tükrében álláspontja szerint nem vezethet eredményre, az az elsőfokú bíróság okszerű és minden szükséges tényre kiterjedő, logikus bizonyítékértékelő tevékenységét támadja.

[8] Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság valamennyi vádlott tekintetében okszerűen vont következtetést a bűnösségre, azonban a cselekményeik jogi minősítése nem mindenben felel meg a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek. Ez pedig álláspontja szerint abból adódik, hogy a törvényszék a cselekmény orgazdaság büntettekénti értékelésekor I., II. és III.r. vádlott esetében (II.r. terheltnél az indokolásban írtakkal ellentétesen) különös visszaesői minőség helyett tévesen csak visszaesői minőségüket állapította meg, s így nem foglalkozott a különös visszaesés Btk. 89. §-a szerinti büntetési tételkeretet emelő hatásával. Miután a különös visszaesés az előéleti adatok tükrében az elbíráláskor hatályos Btk. 399. § (4) bekezdés a) és b) pontjába ütköző és a (7) bekezdés b/ba) alpontja szerint minősülő pénzmosás büntette tekintetében nem állapítható meg (kizárólag az egyszerű visszaesés), így nem téves az az elsőbírői következtetés, miszerint e terhelteknél az elbíráláskori büntető törvény nem kedvezőbb. Ezért esetükben az elbíráláskori Btk. alkalmazásának és a cselekmény társtettesként elkövetett pénzmosás büntettekénti minősítésének van helye.

[9] IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott cselekvősége pedig, miután nevezett a szállításban is részt vett, egyértelműen a társtettesi alakzatot valósított meg.

[10] Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket megfelelően vette számba, ugyanakkor nem tulajdonított jelentőséget I., II., III. és V.r. vádlottak előéletének, a szervezett elkövetésnek, az elkövetésben játszott meghatározó szerepüknek, így IV.r. vádlotthoz viszonyítva a belső arányosság is sérült. IV.r. terhelt tekintetében pedig az elkövetői alakzat módosítása teszi szükségessé a próbaidő felemelését.

[11] A járulékos rendelkezéseket törvényesnek tartotta, azzal a kiegészítéssel, hogy a Bj.1918/2016. számú bűnjeljegyzék 12. tétele alatti telefonregiszterről elmulasztott rendelkezni, s annak III.r. vádlott részére történő kiadását indokolt elrendelni.

[12] Összességében indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a vádlottak cselekményét az átiratban írtak szerint minősítse, s ugyancsak az indítványnak megfelelően mind az öt vádlott büntetését súlyosítsa, a bűnjelekre vonatkozó rendelkezést egészítse ki, egyebekben pedig az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[13] I.rendű vádlott neve I. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, s a tényállás helyesbítését követően védencc felmentését, másodlagosan a büntetés enyhítését indítványozta.

[14] Elsőként ismertette az elsőfokú ítélet I.r. vádlottra vonatkozó rendelkező részét, a tényállás lényegét, kiemelve, hogy az I.r. terhelt vonatkozásában a cselekvőség nem lett pontosan meghatározva. Ezt követően elemezte a vádlotti és tanúvallomásokat, azt hangsúlyozva, hogy I.rendű vádlott neve I.r. vádlott személye egyedül II.rendű vádlott neve II.r. terhelt vallomásában jelenik meg, aki viszont I.r. védekezését mindenben alátámasztotta.

[15] Emellett azt is kifejtette, hogy a lehallgatási anyagból, azok témájából védencc bűnössége kétséget kizáróan nem következik. Álláspontja szerint I. és II.r. vádlottak közötti telefonbeszélgetések olyan általános tartalmú szöveget rögzítenek, melyek a teafilter és bútorszállításra is ráillettek. II. r. vádlott III. és IV.r. terhelttel folytatott beszélgetései során volt szó cigarettaszállítmányokról, de konkrétumok nélkül. Így védencc cselekvőségét semmilyen konkrét bizonyíték nem támasztja alá, különösen nem a helység3-i cselekmény vonatkozásában.

[16] Foglalkozott még az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységével, s a BH 2000.482 eseti döntésben írtakat citálva arra jutott, hogy az ebben támasztott követelményeknek a törvényszék ítélete nem felelt meg, s ekként sértette a Be. 7. § (4) bekezdésben rögzített in dubio pro reo elvét.

[17] A másodlagos indítványa kapcsán arra tért ki, hogy a nyolcéves időmúlás, és védencc betegsége, többször elszenvedett infarktusa a büntetés kiszabása során nagy nyomatékkel értékelendő, s ez alapján semmiképpen sem lehet indokolt a kiszabott büntetés súlyosítása.

[18] II.rendű vádlott neve II.r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen a tényállás részbeni megalapozatlanságának kiküszöbölését követően II.r. vádlott felmentését, másodlagosan a büntetés enyhítését indítványozta.

[19] Utalt az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megalapozatlanságára. E körben iratellenességet jelölt meg az [50] bekezdés azon mondatánál, mely szerint már 2014. évet megelőzően is folyt a büntetendő cselekmény megvalósítása, erre ugyanis semmilyen adat nem állt rendelkezésre. A II.r. terhelt vallomása arra irányult, hogy teát, kaviárt, rezet, bútort próbált exportálni külföldre. A teljes vádbeli időszakról IV.r. vádlottnak sem volt tudomása, akinek vallomását az elsőfokú bíróság, a védő szerint tévesen, elfogadta. Ez utóbbi álláspont különösen a helység3-i cselekmény tekintetében különösen súlyos, hiszen annak IV.r. terhelt nem volt részese, csak onnan értesült az elmondottakból, hogy neki II.r. vádlott elmesélte. Ugyanakkor viszont II.r. terhelt arra is hivatkozott, hogy a „csillagos eget is lehazudta volna”, hogy IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott felvállalja a fuvart. Mindezek alapján az elsőfokú

bíróságnak IV.r. vallomása helyett I., II., III.r. vádlottak egybehangzó, következetes állításait kellett volna irányadónak tekintenie.

[20] Iratellenesnek találta a védő az elsőfokú ítélet [379] bekezdésében írt megállapítást is, mely szerint a lehallgatott telefonbeszélgetések jól bejáratott, működő szisztéma szerinti szállításokra utaltak, mert nem merült fel olyan rögzített beszélgetés, mely a helység3-ban elfogott szállítmány tényleges tartalmára vonatkozó II.r. vádlotti tudattartalmat igazolta volna. Ugyancsak nem igazolja a telefonbeszélgetések tartalma azt sem, hogy azok cigarettára vonatkoztak, különösen, hogy bútor is elhangzott a felvételeken. Az pedig, hogy a tea kifejezés nem hangzott el, nem zárja ki, hogy a színekódok tea szállítmányra vonatkoztak volna. Egyébként is kifogásolta, hogy a hanganyagok kiragadott, szelektált beszélgetések, azaz az adott beszélgetést megelőző és követő hívások nem kerültek leírásra, nem képezik a nyomozati iratok részét. Minderre vezette vissza azt is, hogy a lehallgatott beszélgetésekre önmagában kétséget kizáró tényállás nem alapozható.

[21] Részbeni felderítetlenséget is észlelt a tekintetben, hogy nem folyt nyomozás a titkos adatszerzésből készült jelentésben szereplő „keresztnev2” nevű személy szerepéről, melyből álláspontja szerint az is kiderülhetett volna, hogy nem I., II. vagy III.r. vádlotthoz köthető az adózás alól elvont dohánytermékek beszerzése, annak Magyarországra juttatása, szervezése.

[22] Azt is hangsúlyozta, hogy védence beismerő vallomást tett, semmi oka nem lett volna arra, hogy amennyiben a helység3-i szállítmányban is részes, azt ne mondja el a nyomozó hatóságnak. Emellett kifejtette, hogy IV.r. terhelt felé történt kommunikációja nem az őszinteség jegyében zajlott, életszerűtlen lett volna, hogy korábbi illegális szállítmányokról beszámol, ezzel lényegében elijesztette volna nevezettet a munka elvállalásától, növelte volna a lebukás veszélyét.

[23] Azt is kiemelte, hogy az angliai raktárat nem kizárólagosan védence használta, így a lefoglalt mennyiségek nem lehetnek irányadók, s ráadásul annak minősége sem került megállapításra.

[24] Ezért a tényállást annyiban indítványozta helyesbíteni, hogy védence illegális tevékenységét helység3 után, 2014. áprilisától kezdte meg.

[25] Ugyanakkor az orgazdaság bűncselekményét azért sem látta megállapíthatónak, mert az elkövetési tárgy hiányzik, hiszen az alapcselekmény, azaz a költségvetési csalás vámellenőrzés alól elvont nem közösségi áru követhető el, a lefoglalt termékek viszont nem kerültek vizsgálat alá, tehát nem bizonyított, hogy a Btk. 379. § (1) bekezdés a) pontja alá tartoznának. Emellett szerinte a dohánytermékek léte, illetve azok elkövetési értéke sem nyert kétséget kizáró bizonyítást. E körben azt fejtette ki, hogy sem a helység3-ban, sem a helység5-ben, sem a helység4 raktárban lefoglalt termékek vizsgálata nem történt meg, előbbieket meg is semmisítették, s miután semmi nem igazolja, hogy azok tényleg dohánytermékek voltak, így, figyelemmel arra is, hogy szerinte a szakértői módszerek sem kerültek megfelelően rögzítésre, a tárgyszakértői vélemény nem elfogadható, annak kirekesztésére tett indítványt. Mindezek pedig az orgazdaság büntette alóli felmentéshez kell, hogy vezessenek.

[26] Másodlagos, büntetés enyhítésére irányuló indítványában sérelmezte, hogy védence beismerése és az időmúlás nem kellő súllyal került értékelésre. Azt is kiemelte, hogy a II.r. vádlott két kft. -ben is vezető tisztségviselő (cégnév2, cégnév10), rendszeres jövedelemmel rendelkezik, a járványidőszak előtt akrobatikus tornát, birkózóknak mozgáskultúrát tanított. Ezen rendezett körülményei (melynek igazolására cégkivonatot csatolt) végrehajtandó szabadságvesztés esetén elvesznének, közel 65 évesen kellene újrakezdenie életét. Ezért a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését indítványozta.

[27] Az ügyészi fellebbezésre reagálva kifejtette, hogy az ügyészi átiratban írtak pont az enyhítést támasztanak alá, ugyanakkor mivel II.r. vádlottat nem különös visszaesőként, hanem egyszerű visszaesőként marasztalta az elsőfokú bíróság, így a büntetési tételek azonossága folytán az elbíráláskori pénzmosás bűncselekményének megállapítása sem eredményezne enyhébb minősítést.

[28] III.rendű vádlott neve III. r. vádlott védője fellebbezését írásban ugyancsak részletesen megindokolta, s összességében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, elsődlegesen védence felmentését, másodlagosan a büntetés enyhítését, a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztését indítványozta. A felmentés, a tényállás részbeni megalapozatlansága, az orgazdaság bűncselekményének megállapítását kizáró körülmények, illetőleg az ügyészi fellebbezésben foglaltak tekintetében lényegében a II.r. vádlott védelmében benyújtott fellebbezés indokolásában kifejtettekkel azonosan érvelt. Emellett hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül következtetett arra, hogy a III.r. vádlott tudatában volt a 2014. február 14-i szállítmány illegális tartalmának, különösen, hogy az fekete fóliával be volt csomagolva, és személy9 tanú is úgy tudta, hogy teaszállítmányokról volt szó, sőt a tanú állítása szerint volt olyan eset, hogy megsérült a szállítmány, s teafilterek estek ki a rakományból. Miután nem merült fel olyan adat, mely a dolog bűncselekményből származó voltára vonatkozó tudattartalomra utalt volna, ez iratellenes is.

[29] Ugyanúgy vitatta a 2014. áprilisi árufelpakolással kapcsolatban az elsőfokú bíróság által megállapított III.r. vádlotti tudattartalmat, miután személy4ként való bemutatkozását védence megfelelően megindokolta, személy5 névhasználatát következetesen tagadta, s a IV.r. vádlott vallomásai sem voltak következetesek (hol arra hivatkozott, hogy az első fuvar, hol pedig arra, hogy a második fuvar mennyiségét mondta el személy4). Ráadásul teljesen életszerűtlen, a lebukás kockázatát növelte volna, ha a szállítmány valós tartalmát, mennyiségét IV.rendű vádlott neverel közli. Miután tehát egy állítással szemben egy tagadás áll, s a IV.r. vádlott szembesítésen sem volt hajlandó részt venni, így a vallomásaiban mutatkozó ellentmondásokat nem lehetett feloldani, ezért vallomása önmagában bűnösség alapjául nem szolgálhat.

[30] Azt is kifejtette a minősítés kapcsán, hogy tényállásszerű magatartást (megszerzés, elrejtés, elidegenítésben közreműködés) a III.r. terhelt nem fejtett ki, s arra sem merült fel bizonyíték, hogy vagyoni haszonszerzés érdekében valósította volna meg a cselekményt.

[31] Az enyhítésre irányuló indítványa kapcsán azt fejtette ki, hogy a helység3-ban lefoglalt szállítmányban való közreműködés hiányában, mely szerinte a II.r. vádlott vallomásából egyértelműen megállapítható, a feltételes szabadság hatálya alatti elkövetés már nem áll fenn, az ugyanis 2014. április 4. napján lejárt, s a 2. tényállási pontban írt cselekmény elkövetése ezt követő időpontban történt. Ily módon pedig már nincs olyan ok, mely a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését kizárná, mely rendelkezést egyébként az időmúlás és védenca egészségi állapota indokoltá tette. Utóbbi tekintetében III.rendű vádlott neve III.r. vádlott bipoláris affektív személyiségzavarára, dr. Szeles személy⁴ és szakértő¹³ igazságügyi szakértők véleményében kifejtettekre hivatkozott.

[32] V.rendű vádlott neve V. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen felmentésre, másodlagosan enyhítésre irányuló fellebbezését fenntartotta.

[33] Előadta, hogy miután az egész eljárás védenca távollétében zajlott, vallomást nem tett, különös figyelemmel és kritikával vizsgálandók az őt érintő ténymegállapítások.

[34] Hangsúlyozta, hogy védenca nem volt jelen a szállítmányok lefoglalásakor, az érintettek elfogásakor, s nem volt szerepe a magyarországi raktárbérléseknél és az ahhoz köthető áruknál sem. A vádlottak közül terhelő vallomást rá egyedül IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott tett, s emellett a telefon lehallgatások anyagában merült fel. Ez utóbbi tekintetében azonban a törvényszék indokolásával nem tudott egyetérteni, abból ugyanis, hogy a „tea” szó a szállítmányok kapcsán nem hangzott el, nem következik, hogy az illegális dohánytermékre vonatkozott volna. Összességében védenca vonatkozásában a büntetőjogi bizonyosság nem állapítható meg, azaz az, hogy a kereskedelmi megállapodás tárgya illegális dohánytermék lett volna, ezért felmentése indokolt. Ugyanakkor kiemelte azt is, hogy az V.r. terhelthez a helység3-ban illetőleg a helység4ben lefoglalt dohányáru tekintetében semmilyen büntetőjogilag értékelhető magatartás nem köthető, a lehallgatási anyagból is az derül ki, hogy 2014. március 23. napján küldik ki az üggyel kapcsolatban, tehát tényleges részvételtől csak ezen időpontban lehet szó, az elkövetési érték tehát mindenképpen korrekcióra szorul. Az V.r. vádlott büntetlen előéletűnek minősül, jóval korábbi elítélései a jelen ügy szempontjából súlytalanok, a rendkívüli időmúlás és az elsőfokú ítélet belső aránya is arra mutat, hogy vele szemben egy maximális próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés is megfelel a büntetési céloknak.

[35] IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott védője írásban benyújtott észrevételében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt, kifejtve, hogy a védenca által megvalósított elkövetési magatartást, azaz a dohányterméket tartalmazó gépkocsi vezetését helyesen értékelte az elsőfokú bíróság bűnsegédi magatartásnak, s azt is, hogy eddigi büntetlen előélete, kifogástalan életvezetése és társait is terhelő beismerő vallomása, valamint a köz javára ellentételezésként végzett munka alapján a büntetési célok a felfüggesztett szabadságvesztés mellett megállapított 3 éves próbaidővel elérhetők, annak emelése nem indokolt. Emellett a pénzbüntetés tekintetében részletfizetés engedélyezését is kérte, miután a vádlott egzisztenciális körülményei annak egy összegben történő megfizetését nem teszik lehetővé.

[36] A nyilvános ülésen I., II., III., IV. és V.r. vádlott védője az írásbeli, fent részletezett beadványokban foglaltakat fenntartották, illetőleg annak tartalmát foglalták össze.

[37] I.rendű vádlott neve I.r. vádlott felszólalását írásban csatolta, ebben fellebbezését fenntartotta, s az elsőfokú ítélet teljes felderítetlenségére hivatkozott. Kifejtette, hogy az iratokból megállapítható, hogy a II.r. vádlott először 2013. szeptember 25. napján kezdett külföldbe szállítmányozni, ezen szállítmányok azonban nem képezték az vád tárgyát. A helység3-ban lefoglalt dohánytermékek szállításával összefüggésben is kétséget kizáróan megállapítható, hogy abban mely személyek vettek részt, az ő közreműködésére semmilyen adat, bizonyíték nem keletkezett, nem is keletkezhett, mert ekkor sem ő, sem pedig az V.r. vádlott nem bírtak tudomással arról, hogy ismerőseik szállítmányozással foglalkoznak. A 2014. februári helység3-i szállítmány kapcsán a nyomozó hatóság elrendelte a bűncselekménnyel összefüggésbe hozható személyek lehallgatását, s ennek során került rögzítésre egy a II.r. vádlott és keresztnév2 nevű személy közötti beszélgetés, mely nagyobb mennyiségű dohányáru angolai értékesítésére vonatkozott. Ezen személyt azonban ő nem ismeri, ezen személyről neki tudomása nem volt, így a tényállás vonatkozásában teljesen felderítetlen.

[38] Meggyőződése, hogy a II. és III.r. vádlott által ismert nyíregyházi raktárat a keresztnév2 nevű személy és környezete használta dohánytermékek tárolására, és ebből, illetőleg más adatokból következik az is, hogy a helység4 raktárat is ők bérelték, használták. Ebből következően neki a helység4ben lefoglalt dohánytermékekhez nincs köze. Sétélmezte, hogy a keresztnév2 nevű személy vonatkozásában további bizonyításra, nyomozásra nem került sor, holott az a védekezését igazolta volna, illetőleg, hogy a rögzített telefonbeszélgetések nem teljeskörűek, nem tartalmazzák az ügyvel kapcsolatos összes beszélgetést, így azok a nyomozó hatóság elfogultsága révén ténybeli következtetések levonására nem alkalmasak. Azt is hangsúlyozta, hogy II.rendű vádlott neve II.r. vádlottnak személy6nal elszámolási vitája, s ennek folytán már szinte halálfelelme volt, s ő csak segített az elszámolási problémájuk megoldásában, melyet azóta egyébként nagyon megbánt. Ennek keretében küldte ki 2014. március 22-én először testvérét, az V.r. vádlottat külföldbe. Mindezek alapján a felmentésére tett indítványt.

[39] Az írásbeli beadványához a nyilvános ülésen még annyit fűzött hozzá, hogy a nyomozás során lefoglalt 430.000 forint és 1.330 euró a volt felesége tulajdonát képezte, tőle is foglalták le, ezért indítványozta annak a részére történő kiadását.

[40] II.rendű vádlott neve II.r. vádlott felszólalásában csatlakozott a védője által elmondottakhoz, egyben a korábbi védekezést ismételte meg, illetőleg hangsúlyozta, hogy I., III. és V.r. vádlottak nem tudtak a csempésztett cigaretta értékesítésével kapcsolatos ügyleteiről, azt a keresztnév2 nevű személlyel és személy6nal fejtette ki.

[41] A fellebbezések közül az ügyész IV.r. vádlott cselekménye minősítést támadó, a II.r. vádlott és védője, valamint az V.r. vádlott védőjének enyhítést célzó fellebbezése vezetett eredményre.

[42] A másodfokú bíróság a kétirányú fellebbezésekkel megtámadott elsőfokú ítéletet, figyelemmel az I., II., III., V. r. vádlottak és védőik jogorvoslati nyilatkozatának tartalmára a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált.

[43] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék a hatályos általános és a CI. fejezetben írt külön perrendi szabályokat túlnyomórészt betartva folytatta le a bizonyítási eljárást, a Be. 163. § (2) és (3) bekezdésben rögzített tényállás tisztázási kötelezettségének is eleget tett. Az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező, a Be. 608. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a Be. 609. § (1) és (2) bekezdésében foglalt eljárási szabálysértést az ítéltábla nem észlelt.

[44] Szükséges előrebecsíteni, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalás egy részét még az 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban korábbi Be.), míg más részét már új eljárási törvény, azaz a 2017. évi XC. törvény (továbbiakban Be.) szerint folytatta le. Tekintettel arra, hogy a Be. 870. § (1) bekezdése szerint a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, még a korábbi eljárási törvény szerint végzett cselekmény akkor is érvényes, ha azt e törvény másként szabályozza, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által elvégzett eljárási cselekmények törvényességét az annak időpontjában hatályos büntetőeljárási törvény rendelkezései alapján vizsgálta. Ennek értelmében az állapítható meg, hogy a 2018. július 1. napját megelőző határnapokon a korábbi Be. rendelkezéseit a bizonyítási eljárással összefüggésben lényegében megtartotta, az e napokon kihallgatott vádlottak, tanúk, szakértő figyelmeztetése szabályszerűen megtörtént. Ugyanakkor felhívja a másodfokú bíróság a figyelmet arra, hogy a tanú vallomást azon bizonyítandó tényekről tesz, melyről tudomása lehet, s kérdés is csak a bizonyítandó tényekkel összefüggésben tehető fel. Ugyanakkor nem ténykérdés, s ezért a bizonyítást is parttalanná teszi a nyomozó hatóság tagjait tanúként arról nyilatkoztatni, hogy meghatározott eljárási cselekmény lefolytatására, foganatosítására mely okból nem került sor.

[45] Igen körültekintően járt el az elsőfokú bíróság akkor, amikor az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény akkor hatályos 49. §-a alapján eljárási jogsegély keretében az külföldi és külföldi illetékes hatóságai felé megkereséssel élt a lefoglalt dohánytermékek mennyiségét és minőségét, az esetleges mintavétel megtörténtét illető kérdésekben. S az eljárás 2017. június 9. napján történt felfüggesztése maradéktalanul megfelelt a korábbi Be. 266. § (1) bekezdés a) pontjában felhívott 188. § (1) bekezdés c) pontjában írtaknak. Miután a törvény akként szól, hogy a felfüggesztés az arra okot adó körülmény megszűnésével a törvény erejénél fogva megszűnik, érdemben nem kifogásolható, hogy a megkeresett hatóságok válaszát követően az eljárás továbbfolytatásáról alakszerű határozatot nem hozott, hanem a tárgyalás kitűzése iránt intézkedett.

[46] A törvényszék a 2018. június 21.-i tárgyalási határnapon a tárgyalást a tárgyalási időköz letelte okán a korábbi Be. 287. § (3) bekezdésével összhangban kezdte előlről, s a fenti határnapokat megelőző tárgyalás anyagának ismertetése messzemenően megfelelt a korábbi Be. 287. § (4) bekezdésében írt rendelkezéseknek.

[47] Észlelte ugyanakkor az ítéltábla, hogy 2018. május 17. napján, az I.r. vádlott vezető védője meghatalmazásának megszűnését követően e terhelt részére védőt rendelt ki, s a tárgyalásra is csak az általa kirendelt védőt idézte, figyelmen kívül hagyva, hogy I.rendű vádlott neve I.r. vádlottnak a kirendelés időpontjában volt meghatalmazással rendelkező másik védője, aki egyébként korábban, a 2017. június 9. -i tárgyaláson meg is jelent (501.B.1074/2016/50. számú jkv. 6. oldal közepe). Mindez azonban, figyelemmel a kirendelt védő továbbiakban helyettes védőként történő eljárására illetőleg a tárgyalás későbbi újabb megismétlésére, a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában írt szabálysértést nem jelentett, s az eljárás folytatására érdemi kihatással sem volt.

[48] A Be. 2018. július 1.-i hatályba lépését követően a Be. 10. § (1) bekezdés 3/f) pontjára figyelemmel, a gazdálkodással összefüggő kiemelt gazdasági bűncselekmény miatt indult ügyet a Be. 13. § és a Be. 868. § (2)-(3) bekezdésének figyelembevételével törvényesen folytatta ülnökök közreműködésével.

[49] A 2018. július 1. napját követően tartott tárgyalási határnapon felvett bizonyítás során is minden releváns eljárásjogi rendelkezést megtartott.

[50] A tettazonosságra figyelemmel törvényes volt az ismeretlen helyen tartózkodó V.rendű vádlott neve V.r. vádlottal szemben vádemelést követően az ügyek egyesítése (25.B.976/2018/3. számú, 2018. november 13. napján kelt végzés).

[51] Az elsőfokú bíróság a 2019. április 5. napján tartott határnapon a tárgyalási időköz letelte folytán anélkül ismételte meg a tárgyalást, hogy az ügyész, vádlottakat, védőket erre vonatkozó indítvány előterjesztéséről nyilatkoztatta volna. E határnapon került sor az V.r. vádlott vonatkozásában a vádismertetésre, s nem sérült az ügyfelderítési kötelezettség, amikor V.r. vádlott védőjének az egyesítést megelőzően meghallgatott tanúk ismételt megidézésére vonatkozó indítványának nem adott helyt, hanem a védőnek a kérdésfeltevés lehetőségét biztosítva, e tanúkat írásbeli tanúvallomásra hívta fel.

[52] Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályoknak megfelelően tette tárgyalás anyagává a tanúvallomásokat, írásbeli tanúvallomásokat, a titkos adatszerzésről szóló jelentéseket. E jelentések alapját képező hangfelvételek lejátszására vonatkozó védői indítványt, figyelemmel arra, hogy a hanganyagokat a védelem részére biztosította, s az indítványt előterjesztő nem jelölt meg olyan körülményt, mely e jelentésben írtak valóságtartalmát megkérdőjelezte volna, a Be. 533. §-a alapján sem kifogásolható. Egyik érintett vádlott, védő sem kifogásolta az átvett hanganyagok tartalmát, a fennmaradó közlemények megismerése iránti igényét ezt követően nem jelentette be, s olyan tartalmú nyilatkozat sem hangzott el, mely a további, tárgyaláson le nem játszott, bizonyítékként fel nem használt beszélgetések lényeges tartalmára vonatkozott volna.

[53] Az elsőfokú bíróság III.rendű vádlott neve III. r. vádlott egészségi állapotára, beszámítási képességére vonatkozóan alappal rendelt el szakértői bizonyítást (2019. szeptember 27.), melyet teljeskörűen lefolytatott.

[54] Az ítéltábla is egyetértett azon elsőbírői következtetéssel, miszerint a Be. 190. § alapján nem volt törvényi lehetőség magánszakértői vélemény beszerzésére, s ekként a védelem által csatolt „szakértői vélemény” elkészítésében közreműködő szakértők bevonására.

[55] A felmerült ellentmondások a bíróság által kirendelt szakértők Be. 197. § (4) bekezdése szerinti egymás jelenlétében történő meghallgatásával aggálytalanul tisztázható volt, további szakértői bizonyítás, újabb szakértő kirendelése nem volt indokolt.

[56] 2020. január 31. -i határnapon a törvényszék ülnökváltozás folytán a tárgyalást a Be. 513. § (3) és (4) bekezdésében foglaltakkal összhangban ismételte meg a tárgyalás korábbi anyagának ismertetésével. A 2020. szeptember 17. napján tartott tárgyaláson, figyelemmel a 2019. évi LVIII. törvény 219. § (5) bekezdésében írt rendelkezésre, a tárgyalási időköz nem telt le, így a tárgyalás megismétlésének szükségessége fel sem merülhetett.

[57] A lefolytatott bizonyítás eredményeképpen indokoltan döntött a törvényszék a 2020. február 20. napján kelt 501.B.39/2018/129. számú végzésében a külföldre szállított illetőleg lefoglalt dohánytermékek magyarországi forgalmi értékének meghatározására szakértő¹⁵ szakértő kirendeléséről. Ugyanakkor 2020. szeptember 17. napján tartott tárgyaláson – egyebek mellett a szakértői vélemény ismertetését követően – szakértő¹⁵ szakértő meghallgatására irányuló III.r. védői indítványt a Be. 530. § (2) bekezdés b) pontjával ellentétesen utasította el. E rendelkezés ugyanis előírja, hogy „ha a szakvélemény lényegének ismertetése vagy felolvasása után az ügyész, a vádlott a védő...a szakértőhöz kérdést kíván feltenni, a tárgyalást el kell napolni, és a szakértőt a kitűzött tárgyalásra meg kell idézni”. Ezen szabálysértés ugyanakkor az eljárást érdemben befolyásolta, az ugyanis az ügyfelderítési kötelezettség megsértését és az elsőfokú ítélet részbeni megalapozatlanságát nem eredményezte. S figyelemmel arra, hogy a védő a szakértői vélemény érdemi kritikájaként pusztán arra hivatkozott, hogy a szakértői módszer leírása nem kellő részletességű, a védelmi jogok jelentős csorbítását sem jelentette.

[58] A törvényszék az okiratokat, iratokat is tárgyalás anyagává tette, a jövedéki és vámszakértői, orvosszakértői, árszakértői véleményeket hasonlóképpen ismertette.

[59] A bizonyítási indítványok elutasítása kapcsán a következőket jegyzi még meg a másodfokú bíróság. Nem sértette a bíróság tényállástisztázási kötelezettségét az, hogy a Magyarországon lefoglalt dohánytermék minőségével kapcsolatban további bizonyítást nem folytatott le, a büntetőjogi felelősség kérdésében való döntéshez, az érték meghatározásához a rendelkezésre álló iratok, a szakértői vélemény elégséges volt. Csak a teljesség igénye érdekében jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy az orgazdaság (pénzmosás) elkövetési értéke megállapításának alapját az annak adótartalmát is magában foglaló forgalmi érték képezi. Miután a szakértő a lefoglalt cigaretta egy része és a vágott dohány kapcsán (figyelemmel arra, hogy az elkövetés idején Magyarországon nem volt forgalomban) feketepiaci értékkel számolt, melyben az adótartalom nyilvánvalóan nem jelent meg, s amely a dohányáru esetében független a minőségi tényezőktől, így a szakértői vélemény alapulvételével meghatározott elkövetési érték a vádlottak számára inkább kedvező. További szakértői bizonyítás ezen elkövetési érték minősítést is befolyásoló csökkenését semmiképpen sem eredményezte volna.

[60] Ahogy arra a fellebbviteli főügyészségi indítvány is rámutatott, a II.r. vádlottat érintően a rendelkező rész és az indokolás ellentmondásban áll, miután a rendelkező rész szerint a büntetés kiszabására e terhelttel mint visszaesővel szemben került sor, addig az indokolás különös visszaesői minőségére utal. Ez az ellentmondás azonban nyilvánvalóan nem teljeskörű, s így a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja szerinti feltételen eljárási szabálysértés nem valósult meg.

[61] Az ügy érdekét nem érintő eljárási szabálysértés még, hogy a törvényszék az elsőfokú ítéletet személy20 vagyoni érdekelt részére, aki a nyomozás során lefoglalt pénzüsszegek egy része tekintetében (1.330 euró, 430.000 forint) kiadás iránti igényt jelentett be, nem kézbesítette, s az indítvány tárgyát képező összeget érintő rendelkezésével szemben a Be. 57. § (2) bekezdés e) pontja ellenére jogorvoslati jogot nem biztosított.

[62] A másodfokú bíróság vizsgálta még a bizonyítás törvényességét, mely kérdéskör központi eleme volt a titkos adatszerzés eredményének felhasználhatósága.

[63] A Be. 872. § (1) bekezdése egyértelműen akként rendelkezik, hogy a leplezett eszköz alkalmazásának törvényességét az engedélyezés időpontjában hatályos rendelkezések alapján kell megítélni, ugyanakkor a törvényszék hiányosan hivatkozott az engedélyező határozatokra, míg a jogszabályi háttérre egyáltalán nem utalt. Ez a következők szerint egészítendő ki:

[64] A Fővárosi Főügyészség TÜK.1-77/2014. számú, 2014. március 21. napján kelt határozatában halaszthatatlan intézkedésként elrendelte a I.rendű vádlott neve által használt telefonszám1 és telefonszám2 hívószámú mobiltelefonok útján fogadott vagy továbbított közlések tartalmának megismerését és azok technikai eszközzel történő rögzítését 2014. március 21. napján 14 óra 00 perctől 2014. március 24. napján 14 óra 00 percig.

[65] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2014. március 24. napján meghozott 2.TBN.043/2014.Tük. számú végzésével a I.rendű vádlott neve által használt telefonszám1 és telefonszám2 hívószámú mobiltelefonokon fogadott vagy továbbított közlések tartalmának megismerését és azok technikai eszközzel történő rögzítését 2014. március 21. napjának 14 óra 00 percétől 2014. június 18. napján 14 óra 00 percig terjedő időre engedélyezte a Készenléti Rendőrség NNI Felderítő Osztályának Bünszervezetek elleni Osztályán 29022-84/2014.bü. számon költségvetési csalás büntette miatt indult büntetőeljárásban. Az ezen engedély alapján „...” fedőnéven folytatott titkos adatszerzésről készült az elsőfokú ítéletben is hivatkozott összefoglaló jelentés, s a rögzített beszélgetések tartalmáról kivonat is készült.

[66] A Fővárosi Főügyészség TÜK.1-77/2014/2. számú, 2014. február 21. napján kelt határozatában halaszthatatlan intézkedésként elrendelte az II.rendű vádlott neve által használt telefonszám3 hívószámú mobiltelefonok útján fogadott vagy továbbított közlések tartalmának megismerését és azok technikai eszközzel történő rögzítését 2014. február 21. napján 16 óra 00 perctől 2014. február 24. napján 16 óra 00 percig elrendelte.

[67] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2014. február 24. napján meghozott 2.TBN.022/2/2014.Tük. számú végzésével az II.rendű vádlott neve által használt telefonszám3 hívószámú mobiltelefonokon fogadott vagy továbbított közlések tartalmának megismerését és azok technikai eszközzel történő rögzítését 2014. február 21. napjának 16 óra 00 percétől 2014. május 21. napján 16 óra 00 percig terjedő időre,

[68] a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2014. március 5. napján meghozott 2.TBN.022/5/2014.Tük. számú végzésével az II.rendű vádlott neve által használt telefonszám4 illetőleg telefonszám5 hívószámú mobiltelefonokon fogadott vagy továbbított közlések tartalmának megismerését és azok technikai eszközzel történő rögzítését 2014. március 6. napjának 16 óra 00 percétől 2014. június 3. napján 16 óra 00 percig terjedő időre,

[69] a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2014. április 3. napján kelt 9.TBN.022/17/2014.Tük számú végzésével az II.rendű vádlott neve által használt telefonszám6 hívószámú mobiltelefonokon fogadott vagy továbbított közlések tartalmának megismerését és azok technikai eszközzel történő rögzítését 2014. április 3. napjának 16 óra 00 percétől 2014. június 3. napján 16 óra 00 percig terjedő időre engedélyezte a Készenléti Rendőrség NNI Felderítő Osztályának Bünszervezetek elleni Osztályán 29022-84/2014.bü. számon költségvetési csalás büntette miatt indult büntetőeljárásban. Az ezen engedélyek alapján „fedőnév1” fedőnéven folytatott titkos adatszerzésről készült az elsőfokú ítéletben is hivatkozott összefoglaló jelentés, s a rögzített beszélgetések tartalmáról kivonat is készült.

[70] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2014. április 3. napján kelt 9.TBN.022/10/2014.Tük számú végzésével a III.rendű vádlott neve által használt telefonszám8, telefonszám9, telefonszám10 valamint telefonszám11 hívószámú előfizetéseken továbbított közlések tartalmának megismerését és azok technikai eszközzel történő rögzítését 2014. április 3. napjának 16 óra 00 percétől 2014. július 1. napján 16 óra 00 percig terjedő időre engedélyezte a Készenléti Rendőrség NNI Felderítő Osztályának Bünszervezetek elleni Osztályán 29022-84/2014.bü. számon költségvetési csalás büntette miatt indult büntetőeljárásban. Az ezen engedélyek alapján fedőnév2 fedőnéven folytatott titkos adatszerzésről készült az elsőfokú ítéletben is hivatkozott összefoglaló jelentés, s a rögzített beszélgetések tartalmáról kivonat is készült.

[71] Az ekként kiegészített adatok, a titkos adatszerzést engedélyező határozatok alapján nem vitatható, hogy valamennyi, a nyomozati iratok részét képező telefonos beszélgetés lehallgatására, rögzítésére bírói engedély alapján került sor.

[72] A titkos adatszerzés (engedélyezéskori) szabályai értelmében legfeljebb kilencven napra volt engedélyezhető, mely egy esetben legfeljebb kilencven nappal hosszabbítható meg [a korábbi Be. 203. § (5) bekezdés]. Ez a határidő, illetőleg annak meghosszabbítása ahhoz a személyhez kötődik, akivel szemben azt a bíróság engedélyezte. Ugyanazon személlyel szemben újabb módszer vagy eszköz engedélyezése nem indítja újra a határidőt.

[73] A titkos adatszerzésre minden érintett vonatkozásában törvényesen került sor úgy annak maximális (korábbi Be. 203.§ (5) bekezdés szerinti) tartamát, mint egyéb törvényi feltételeit (korábbi Be. 201.§ (1) bekezdés a) pont) tekintve, így helyesen döntött a

törvényszék, mikor annak eredményét I-V r. terheltek esetében a bizonyítékok körében felhasználhatónak találta. A felhasználás törvényességét támasztja alá a korábbi Be. 206. § (5) bekezdése is, mely szerint annak a bűncselekménynek a bizonyítására, amely miatt a titkos adatszerzést a bíróság engedélyezte, a titkos adatszerzés eredménye valamennyi elkövetővel szemben felhasználható.

[74] Az egyéb adatszerző tevékenység során keletkezett iratok felhasználhatósága – miután a végzett tevékenység nem bírói engedélyhez kötött – nem vitatott.

[75] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása a Be. 561. § (3) bekezdés a) pontjában írtakkal összhangban tartalmazza a vádra utalást, a vád szerinti minősítést, a vádmódosítást.

[76] Az elsőfokú ítélet indokolásának a Be. 562. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott része, azaz a vádlottak korábbi büntetéseire vonatkozó adatok kiegészítést és pontosítást igényelnek az iratok tartalma, továbbá a terheltek nyilvános ülésen tett előadása alapján az alábbiak szerint.

- I.rendű vádlott neve I.r. vádlott 1./ alatti előzményi ítéletében 2001. nyarán elkövetett bűncselekmény megnevezése bűnsegédként, folytatólagosan, jelentős értékre, üzletszerűen elkövetett gazdaság büntette, az 1 év börtönbüntetés, 1 év közügyektől eltiltás mellett helyesen 1.000.000 forint pénzmellékbüntetés kiszabására került sor.

- I.r. vádlott 2./ pont alatti előzményi ítéletében elbírált bűncselekmény megnevezése helyesen emberölés előkészületének büntette.

- Az I.r. vádlott 4./ szám alatti előzményi ítéletében elbírált bűncselekménye pontosan zsarolás büntettének kísérlete. S azt is rögzíteni kell, hogy a feltételes szabadság eredményes letelte esetén a szabadságvesztés kitöltésének napja 2013. szeptember 21. A büntetés hátralevő részének végrehajthatósága 2018. március 21. napján szűnt meg (Bv. tv. 28. § (1) bekezdés d) pont)

- II.rendű vádlott neve II.r. vádlott 2./ pont alatti előzményi ítéletében írtaknál a Baden-Badeni Városi Bíróság hivatkozott számú, 2004. január 21. napján jogerőre emelkedett ítéletét a Fővárosi Bíróság 2008. május 30. napján kelt és 2008. szeptember 12. napján jogerőre emelkedett 3.Bk.1117/2007/5. számú végzésével jövedéki gazdaság büntettének kísérlete miatt kiszabott 2 év 3 hónap börtönbüntetésként ismerte el.

- A 3./ pont alatti összbüntetésénél a feltételes szabadság 2013. július 26. napján történt lejártá egyben a szabadságvesztés utolsó napját is jelentette.

- III.rendű vádlott neve III.r. vádlott 1./ pont alatti előzményi büntetésénél a másodfokú határozat száma pontosan 2.Bf.678/2002/5.

- A 3./ pont alatti büntetésnél az elsőfokú ítélet száma helyesen 2.B.112/2005/54., a büntetés kitöltésének napja 2011. szeptember 17., azonban nem szabadult, mert foganatba vették rajta a 4./ pontban meghatározott összbüntetést, melyet 2001. szeptember 18. napjától 2013. április 5. napjáig töltött. Ez utóbbinál a feltételes szabadság eredményes lejárta esetén a szabadságvesztés számított utolsó napja 2014. március 20. A szabadságvesztés hátralevő részének végrehajthatósága 2018. április 4. napján szűnt meg (Bv.tv. 28. § (1) bekezdés d) pont).

- III.r. vádlottat az elsőfokú ítélet meghozatalát követően a helység⁴ Törvényszék 2021. február 12. napján kelt 19.B.217/2020/57. számú, a helység⁴ Ítéltábla Bf.II.158/2021/26. számú határozata folytán 2021. június 30. napján jogerőre emelkedett ítéletével 2017. októbere és 2018. júliusa között elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette miatt 3 év 6 hónap fegyház fokozatú szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte, emellett vele szemben 1.710.000 forint vagyonekobzást rendelt el. A III.r. terhelt jelenleg e büntetését tölti.

- Ezen túlmenően III.r. vádlottal szemben a Miskolci Törvényszéken 5.B.56/2021. számon 2020. márciusában megvalósított kábítószer kereskedelem büntette miatt büntetőeljárás van folyamatban.

- V.rendű vádlott neve V.r. vádlott esetében a nyilvántartás már csak két elítélést tartalmaz, melyből a korábbi szerepel az elsőfokú ítélet [46] bekezdésében. Ezt követő utolsó elítélése: a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 2004. június 30. napján jogerőre emelkedett 8.B.1025/2001/6. számú ítéletével 2001. április 8-án elkövetett ittas járművezetés vétsége miatt 50 nap közérdekű munkára és végleges hatályú járművezetéstől eltiltásra ítélte.

[77] Az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás túlnyomórészt megalapozott ugyanakkor – a nem kellően szabatos megfogalmazásra is visszavezethetően – hiányos, és iratellenes megállapításokat is tartalmaz, ezért azt a másodfokú bíróság a Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontjában írt részbeni megalapozatlansági hibák kiküszöbölése érdekében az iratok tartalma alapján és helyes ténybeli következtetéssel a Be. 593.§ (1) bekezdés a) pontja alapján kiegészítette és pontosította a lentebb írtak szerint:

- A bevezető részben a [62] bekezdés utolsó mondatát akként helyesbíti, hogy „A vádlottak által megszerezett, továbbértékesített dohánytermékek pontosan meg nem állapítható módon és személyek közreműködésével kerültek Magyarország területére.”

- Az 1./ tényállási pont tekintetében a [68] bekezdést követően azt is szükséges volt rögzíteni, hogy „a kérdéses dohányárakat tartalmazó szállítmány külföldre juttatása I.rendű vádlott neve I.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlott tudomásával, illetőleg I.r. terhelt felügyelete, jóváhagyása mellett történt.”

- Ugyanezen megállapítás feltüntetése a [76] bekezdésben írt szállítmány tekintetében is szükséges.

- A 2/a. tényállási pont [76] bekezdésében írtakat akként pontosítja, hogy „Ezt követően V.rendű vádlott neve V.r. vádlott felé újabb szállítmányt kívántak a vádlottak eljuttatni, melynél a dohánytermékeknek tehergépkocsra történő felpakolását 2014. április 11. napján, a személy4 néven bemutatkozó III.rendű vádlott neve III.r. vádlott felügyeletével és útmutatása szerint, IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott végezte a cím13. szám alatti raktárban.”

- A [82] bekezdésben írtak helyett azt állapítja meg, hogy a lefoglalt cigarettát és dohánytermékeket a francia és az angliai hatóságok az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően megsemmisítették.

- A 2/b. tényállási pontnál a [84] bekezdésben írtakat azzal kell kiegészíteni, hogy az I., II., III. és V.r. vádlottak által megszerzett és tárolt cigaretta illetőleg vágott dohány került lefoglalásra.

[78] Az ekként kiegészített és helyesbített tényállás már mindenben hiánytalan és pontos, téves ténybeli következtetést sem tartalmaz, az a vádlottak tagadásával szembenálló részében is a bizonyítékok okszerű értékelésén alapul, így a Be. 593. § (3) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[79] A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában foglaltak szerint teljesítette, teljeskörűen számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat milyen okból fogadott vagy vetett el, s logikus, érvelésével az ítéltábla mindenben egyetértett.

[80] A törvényszék alappal tulajdonított jelentőséget IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott önmagát és társait is terhelő beismerő vallomásának, valamint annak, hogy az általa elmondottakat az okirati bizonyítékok és tanúvallomások is alátámasztották.

[81] Osztotta az ítéltábla az elsőfokú ítéletnek a lehallgatási anyag (néha szükségtelen részletességgel idézett ld. elsőfokú ítélet [348] bekezdés) idézett beszélgetéseinek magyarázatával kapcsolatos okfejtését is.

[82] A törvényszék helytállóan állapította meg egyes terheltek cselekvőségét, s megalapozottan vont következtetést a vádlottak tudattartalmára, ugyanakkor ezen bevezető részből és a bizonyítékok mérlegeléséből is kitűnő megállapításait az egyes tényállási pontoknál is szükséges volt rögzíteni. Az e körben releváns bizonyítékokat az elsőfokú bíróság, a terheltek védekezését szem előtt tartva, kifogástalanul elemezte, azok megisméltése szükségtelen, ezért az ítéltábla a fellebbezés indokolásokban kifejtettekre figyelemmel a következőket emeli ki:

[83] A tényállás megállapításai és a minősítés tükrében nem bír jelentőséggel, hogy a cigaretta és dohánytermékek Magyarországra szállítása pontosan hogyan, mely körülmények

között történt, ebben való közreműködést ugyanis az elsőfokú bíróság a vádlottak terhére nem rótt. Ily módon a megállapított bűncselekményben való büntetőjogi felelősségre vonást nem befolyásolta volna a Magyarországra szállítást megelőző események részletesebb feltárása, a keresztnév² nevű személy, személy⁶ szerepének tisztázása.

[84] IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott beismerése, okiratokkal (lefoglalás, jogsegély útján küldött anyagok, titkos adatszerzés során rögzített beszélgetések tartalmáról készült jelentések) alátámasztott, így azon védekezés, miszerint neki a II.r. vádlott azért állított valótlanságokat, hogy elvállalja a fuvart, minden alapot nélkülöz, ráadásul az általa elmondottak a IV.r. vádlott vállalkozási hajlandóságának felkeltésére nem is voltak alkalmasak. S miután a IV.r. vádlott számára ígért díj függött a szállítmány mennyiségétől, az erre vonatkozó adatok III.r. vádlott általi közlése nem ésszerűtlen, sőt szükségesnek volt tekinthető. Ezzel szemben nem magyarázható III.r. vádlott azon védekezése, hogy bár a szállítmány felpakolását és útbaindítását végig ő felügyelte, sőt a cigaretta és vágott dohány tárolására szolgáló raktárat is ő bérelte, tudomása szűkebb körű lett volna, mint a szállítást végző fuvarozóké. Ezirányú védekezését egyébként a lehallgatási anyagon túl a házkutatási jegyzőkönyvben foglaltak is cáfolták, hiszen az általa használt gépkocsi csomagtartójából (bár a terhelt saját bevallása szerint nem dohányzott) száraz dohánylevél került elő, míg a cím¹³. számú raktárból, melyhez kulccsal a bérbeadó részéről meghallgatott tanúvallomások szerint egyedül III.r. vádlott rendelkezett, dohány csomagolására szolgáló fólia, ragasztóanyag került elő.

[85] Ugyancsak bűnösségére utal az álnevek használata. Az az állítás, hogy a személy⁴ként történő bemutatkozásra a II.r. vádlott azért adott neki utasítást, mert az általa kapott munkahelyi telefon használóját, a SIM kártya birtokosát így hívták, komolytalan, védekezésének alátámasztására nem alkalmas, arra is figyelemmel, hogy a személy⁴ nevet a személyes találkozókön is használta, s ezt a rovott múltjának eltitkolása sem tette volna szükségessé, miután a személyeknek, akikkel az álnevet közölte, előélet kutatására nem is volt módjuk. Az elsőfokú bíróság személy⁹ tanúvallomása alapján azt is alappal fogadta el, hogy III.r. vádlott neki személy⁵ néven mutatkozott be, megjegyzendő, hogy a vezetéknev⁹ vezetéknev (anélkül, hogy arra magyarázat lett volna), a helység⁸, utcanév¹ szám alatti raktár bérleti szerződésén szereplő aláíráson is feltűnt.

[86] Azon védői kifogással kapcsolatban, miszerint semmilyen adat nincs arra vonatkozóan, hogy a vádlottak az adózás alól elvont dohánytermékek értékesítését, külföldre szállítását már 2014 évet megelőzően is végezték, az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott arra, hogy a lehallgatott telefonbeszélgetések tartalma egy már működő szisztémára mutatott, s ezt az egyébként az eljárás anyagává nem tett 2003 évben végzett titkos információgyűjtés eredménye alapján, más személy mellett I., II. és III.r. vádlottal szemben adózás alól elvont dohánytermékek kereskedése miatt, 2014. február 26. napján tett feljelentés is alátámasztotta.

[87] Az elsőfokú bíróság helyesen vetette el II.r. vádlott azon állítását is, hogy korábban bútor- és tea szállítmányokkal foglalkozott, s azt is, hogy a helység³-ban lefoglalt szállítmány tartalmáról nem volt tudomása, megjegyezve, hogy a brit hatóságok által jogsegély keretében küldött anyagban, II.r. terhelt kihallgatása során saját vállalkozásán keresztül kizárólag bútor kereskedelemre hivatkozott, s emellett azt adta elő, hogy tea- és más élelmiszerek (pl. kukorica) angliai raktározását más magyarországi cégek megbízásából végezte, de az arra vonatkozó CMR-eket kidobta. Az általa előadottak ellentmondásossága már önmagában is

megkérdőjelezi azok valóságtartalmát, melyet az előbbi hivatkozott lehallgatási anyagból kitűnő már megszervezett, bejáratott módszer is cáfol.

[88] személy⁹ nyomozati tanúvallomása a korábbi teaszállítások tényét szintén nem igazolta, mert a tanú a tárgyaláson korábbi vallomását akként pontosította, hogy nem teafiltereket csak dobozokat látott a sérült csomagban, annak tartalmát nem látta, arról nem tud nyilatkozni.

[89] I.r. vádlott védekezését, mely szerint két vitás fél között pusztán mediátorként lépett fel, anélkül, hogy tudott volna a dohányszállítmányok tartalmáról, a titkos adatszerzés során rögzített beszélgetések egyértelműen cáfolják. Azokból ugyanis az általa hivatkozott mediátori tevékenységen messze túlmutató, a cigaretta és dohányszállítás valamennyi kérdésének szervezésére, döntéshozatalra kiterjedő cselekvőség rajzolódik ki. Az sem foghatott helyt, hogy a keresztnév¹¹ nevű személy szerepének felderítésével az I.r. vádlott a büntetőjogi felelősség alól mentesült volna, miután a keresztnév¹¹ nevű személy neve nemcsak a II.r. vádlott által folytatott beszélgetésben merül fel (01-15982-01 számú közlemény), de az I.r. vádlott részéről is rögzítettek keresztnév¹¹ nevű személlyel lebonyolított hívást (01-14962-01 számú közlemény).

[90] A lehallgatási anyagban arra is van adat, hogy már a 2/a. tényállási pontot megelőzően felmerült a cselekmény elkövetésével összefüggésben V.rendű vádlott neve V.r. vádlott személye, és az, hogy neki pénzt kell átadni (01-14387-01 számú közlemény), ezért sem volt alapos védőjének azon okfejtése, hogy szerepe legfeljebb a 2/a. tényállási pontban írt szállítmánynál való közreműködésben merülhet fel.

[91] Ezen túlmenően a telefonbeszélgetések tartalma azt is kizárja, hogy V.r. vádlott az I.r. terhelt vallomása szerinti tevékenységet végezte (pl.: 01-00019-01, 01-00071-01, 01-00076-01, 01-00102-01, 01-00113-01, 01-33038-01, 01-00185-01, 01-00187-01 számú közlemények). Emellett cselekvősége Magyarországon a IV.r. vádlottal történt találkozó során is megjelent, erről IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott vallomásán túl a 01-00042-01, 01-00015-01, 01-00044-01 számú közlemény is adattal szolgált. Arra is szükséges rámutatni, hogy amennyiben I. és V.r. vádlott kizárólag a I.rendű vádlott neve I.r. és II.rendű vádlott neve II.r. vádlott által vallott magatartást tanúsította, úgy a IV. és V.r. vádlott közötti kapcsolatfelvételt sem kerülhetett volna sor.

[92] Nem helytálló azon érvelés, hogy az elsőfokú ítéletben is idézett közlemények tartalmának más magyarázata is lehetséges, s hogy a piros és a zöld színek teát is takarhat. A színek használatára megfelelő magyarázattal ugyanis egyik vádlott sem szolgált, s azt az általa hivatkozott áru jellege nem is kívánta volna meg. Az elsőfokú ítélet [339] és [340] bekezdésében idézett beszélgetésre is helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság, mely a színekot takaró termékekre egyértelmű adattal szolgált. Ráadásul a közleményekben IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott „becenév²” néven többször is megjelenik, együtt a szállítmányra vonatkozó kódokkal, így a IV.r. vádlott beismerő vallomása alapján is egyértelmű következtetés vonható arra, hogy azok dohányárakat takartak.

[93] Az a kifogás sem helytálló, miszerint a lehallgatási anyagban szándékosan szöveggörnyezetből, korábbi és későbbi beszélgetésekből kiragadott közlemények

szerepelnek. A másodfokú bíróság ilyen kiragadott beszélgetést nem észlelt, megjegyezve, hogy azok jól követhető, a vád tárgyává tett eseményekhez igazodó tartalma pont az ellenkezőjére utal, ráadásul a védelem ezen kifogás kapcsán egyetlen konkrétumot sem jelölt meg.

[94] A teljesség igénye érdekében mutat rá az ítéltábla arra is, miszerint a korábbi Be. 204. § (4) bekezdése értelmében a nyomozó hatóságnak kötelezettsége a titkos adatszerzés során rögzített beszélgetésekből az irreleváns beszélgetések kiszűrése, megsemmisítése, ezirányú kötelezettség teljesítése utóbb a védelem részéről nem vitatható, s ez alapján a rendelkezésre álló anyag hitelessége, felhasználhatósága nem kérdőjelezhető meg.

[95] I.rendű vádlott neve I.r. vádlott azon állítása is megdőlt, hogy angliai utazásainak a tárgybeli cselekményhez, vádlott társaihoz semmi köze, hiszen az okirati bizonyítékok között arra van adat és fénykép, hogy 2014. január 18. napján II.rendű vádlott neve II.r. vádlott társaságában utazott repülővel Budapestről helység3ba.

[96] Mindemellett a lehallgatási anyagból és a híváslista elemzésből megállapíthatóan az I., II., III., V.r. sőt IV.r. vádlottak között olyan gyakorisággal folyt egyeztetés a vádbeli időben, mely tartalmától függetlenül is cáfolja a bűncselekmény elkövetését tagadó védekezésüket.

[97] Az elkövetési tárgy hiányára vonatkozó I.r. védői érvelés sem foghatott helyt. A lefoglalt dolgok cigarettaként, vágott dohányként való azonosításához szakértői vizsgálat nem volt szükséges, az a hatósági intézkedés (lefoglalás, raktárba szállítás) során is igazolható volt. Megjegyzendő egyébként, hogy a helység3-ban lefoglalt szállítmány tekintetében erre képzett kutya igénybevételére is sor került, másrészt a lefoglalásnál jelenlevők a dohányárúként történt azonosítást egy alkalommal sem vitatták. A szállítás költségeit is figyelembe véve, nincs racionalitása annak, hogy az ezt szervező, lebonyolító akként hajtja ezt végre, hogy a szállítmány tartalmáról előzetesen nem győződik meg. Az áru minősége pedig az elkövetési értéket érdemben befolyásoló tényezőt nem jelent.

[98] Ahogy arra az ítéltábla már fentebb is utalt, az orgazdaság (pénzmosás) elkövetési értékét, az annak tárgyát képező dolog belföldi forgalmi értéke jelenti, mely minden esetben magában foglalja annak adótartalmát. Ehhez képest az elsőfokú bíróság által elfogadott szakértői véleményben szereplő fektepiaci értékek (miután azok a dohányáru minőségtől független adótételt nem tartalmaztak) a vádlottakra nézve egyértelműen kedvezőek. További szakértői bizonyítás a minősítés elkövetési értékre visszavezethető változását semmiképpen sem eredményezhette volna.

[99] A lefoglalt cigaretta és vágott dohány pedig a jövedéki adóról és jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (Jöt.) 96. § (1) bekezdés a), f) illetve g) pontja értelmében dohánygyártmány, s ezáltal a Jöt. 3. § (2) bekezdés g) pontja alapján jövedéki termékek, melyek után belföldi előállítás és beföldre történő behozatala jövedéki adóköteles. Jelen ügyben nem vitatott, és ezzel a vádlottak is tisztában voltak, hogy a dohányárú úgy kerültek Magyarországra behozatalra, hogy azok szabad forgalomba bocsátása nem történt meg. Ez másként mint vámellenőrzés alóli elvonás

útján nem valósulhatott meg, emellett az sem kérdéses, hogy a lefoglalt cigaretta és vágott dohány egyben jövedéki adózás elől elvont terméknek is minősültek. Az gazdaság elkövetési tárgyaként történő megítélésük tehát két szempontból is fennállt, az I.r. védő ezt vitató érvelése tehát nem értelmezhető.

[100] A fentiek szerint irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság következtetései a büntetőjogi felelősség kérdésében valamennyi vádlott tekintetében maradéktalanul okszerűek voltak, s IV.rendű vádlott neve IV.r. valamint V.rendű vádlott neve V.r. vádlott esetében helytálló érvek alapján, kifogástalanul döntött az elkövetéskori büntető törvény alkalmazásáról is, e döntéssel azonban I.rendű vádlott neve I.r., II.rendű vádlott neve II.r. és III.rendű vádlott neve III.r. vádlottat érintően, és úgyszintén a cselekmények minősítésével, az ítéltábla nem mindenben értett egyet.

[101] Mindenekelőtt arra szükséges rámutatni, hogy az eljárás tárgyát képező cselekmény tekintetében a költségvetési csalás és az gazdaság (pénzmosás) közötti elhatárolási kérdés az elsődleges.

[102] A Btk. 396. § (6) bekezdése értelmében ugyanis költségvetési csalást valósít meg, aki a jövedéki adóról szóló törvényben, valamint a felhatalmazásán alapuló jogszabályban megállapított feltétel hiányában vagy hatósági engedély nélkül jövedéki terméket előállít, megszerez, tart, forgalomba hoz vagy ezzel kereskedik, és ezzel vagyoni hátrányt okoz.

[103] Ugyanakkor az elkövetéskori Btk. 379. § (1) bekezdés a) illetőleg b) pontja szerint gazdaságot követ el, aki a költségvetési csalásból származó vámellenőrzés alól elvont nem közösségi árut, illetőleg jövedéki adózás alól elvont jövedéki terméket vagyoni haszon végett megszerez, elrejt, elidegenítésében közreműködik.

[104] Az idézett rendelkezések alapján nem szorul magyarázatra, hogy a tényállásban a vádlottaknak tulajdonított cselekvőség mindkét törvényi tényállásba beilleszthető. A jelentősége annak van, hogy azzal összefüggésben közvetlenül érte-e a költségvetést vagyoni hátrány. A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló (elkövetés idején hatályos) 2003. évi CXXXVII. törvény 1. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy főszabály szerint jövedéki adóköteles a jövedéki termék belföldi előállítása és belföldre történő behozatala. Ezen túlmenően a Jöt. 15. § (2) bekezdés b) kiegészítő szabályként azt írja elő, hogy adófizetési kötelezettség keletkezik akkor is, ha az adóraktáron kívül jogellenesen előállított vagy harmadik országból, tagállamból belföldre jogellenesen behozott, átvett jövedéki terméket megszerzik, birtokolják, szállítják, felhasználják vagy forgalomba hozzák (kivéve azt az esetet, ha a jövedéki termékkel egyéni vállalkozói tevékenységet nem folytató természetes személy bizonyítja, hogy az adott helyzetben a körülményekből egyértelműen következtethetett a jövedéki termék megszerzésének jogszerűségére). Ez utóbbi szabály tehát lényegében egy már önmagában is büntetendő magatartás tanúsításához fűz szankciót, azaz adófizetési kötelezettséget. E szankciójellegű rendelkezés azonban a büntetőjogi értelemben vett vagyoni hátrány megállapítását nem alapozhatja meg, figyelemmel az így keletkezett adófizetési kötelezettség önkéntes, jogszerű teljesítése elvárhatóságának hiányában. A költségvetési csalás tehát a zárjegy nélküli dohányáru vámellenőrzés megkerülése útján Magyarországra történt behozatalával

befejezetté vált, a vádlottak az így behozott dohánygyártmányok megszerzésével, raktározásával, szállításával ahogy azt az elsőfokú bíróság is helyesen rögzítette, az elkövetéskori büntető törvény szerint orgazdaság, az elbíráláskori büntető törvény szerint pedig (figyelemmel az orgazdaság bűncselekményének 2021. január 1. napjától történő hatályon kívül helyezésére, s az elkövetési magatartásoknak a pénzmosás bűncselekményébe történő beépítésére) pénzmosás bűncselekményének minősül.

[105] A IV. és V.r. vádlott tekintetében helyes az az elsőbírői megállapítás, hogy – a két cselekmény azonos büntetési tétele miatt – nincs olyan eltérés, mely alapján az elbíráláskori büntető törvény alkalmazása kedvezőbb elbírálást eredményezne.

[106] Ez a megállapítás azonban I., II. és III.r. vádlottak esetében nem helytálló. Figyelmén kívül hagyta ugyanis, hogy a visszaesés alapját képező elítélésre II.r. vádlott esetében ugyanolyan bűncselekmény (jövedéki orgazdaság), míg I. és III.r. vádlott esetében erőszakos vagyon elleni bűncselekmény elkövetése miatt került sor, melyek az orgazdasággal (szemben a pénzmosással) a Btk. 383. § d) pont da) alpontja értelmében a különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekménynek minősülnek. Azaz az elkövetéskori büntető törvény alkalmazása esetén e terheltekkel, mint különös visszaesőkkel szemben kellett volna a büntetést kiszabni. A különös visszaesővel szemben ugyanakkor a Btk. 89. § (1) bekezdése alapján a büntetési tételkeret a felével emelkedik. Ez pedig, tekintettel arra, hogy a büntetési tételkeret emelkedését maga után vonó különös visszaesés a pénzmosás megállapítása esetén nem áll fenn, már egyértelműen megalapozza az elbíráláskori büntető törvény alkalmazását.

[107] Az üzletszerűség, mint minősítő körülmény felrovására e terheltek, de a IV. és V.r. vádlott esetében is helyesen került sor. Az ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekményeknek rendszeres haszonszerzést biztosító elkövetése esetén a terhelt bűnözői életvitelére vont következtetés nélkül akkor is megállapítható, ha egyébként az elkövető munkahellyel, rendszeres jövedelemmel rendelkezik (BH.2006.6). Az üzletszerűség tárgyi oldala, a hasonló jellegű cselekmények elkövetése nem vitatható a részcselekmények ismételtségéből, az elkövetés szervezettségéből, a fejlett feladatmegosztásból. Az alanyi oldalon a saját célú rendszeres haszonszerzésre törekvés is fennállt, a terheltek cselekvőségét ugyanis más, mint a jövedelemhez, jutalékhoz, anyagi haszonhoz jutás nem motiválhatta.

[108] Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság, amikor a három részcselekményben is közreműködő I., II., III.r. vádlott (s igaz ez az V.r. terheltre is) által megvalósított bűncselekmény minősítésénél természetes egységet állapított meg. A bírói gyakorlat ugyanis következetes abban, hogy kizárólag ugyanazon elkövető(k), ugyanazon cselekményből származó dologra, egységes célból, kifejtett elkövetési magatartásai képeznek természetes egységet. Ez azt jelenti, hogy az alapcselekmény törvényi egysége a pénzmosásra/orgazdaságra nem terjed ki. Figyelemmel arra, hogy a vádlottak által eltérő időpontokban megszerzett dohányáruk jogellenes behozatalára is eltérő időpontokban került sor, s azok tárolása sem azonos helyen valósult meg, következésképp a pénzmosás/orgazdaság nem vonható pusztán a természetes egység körébe, hanem a Btk. 6. § (2) bekezdése szerint rövid időközökben, többszöri elkövetés és egységes akaratelhatározás okán a folytatólágosság keretei között értékelendő, ahogy az az orgazdaság bűncselekményével kapcsolatos jogi megállapításokról szóló 4/2004. Büntető Jogegységi Határozatban kifejtettekből is következik.

[109] Az elkövetői alakzat, azaz a társtetteség törvényszék általi megállapítása helyes volt, az e körben kifejtettek a cselekmény pénzmosás büntettekénti minősítése ellenére változatlanul irányadóak. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a feladatmegosztásból, a bűncselekmény útján szerzett haszon megosztásából, illetőleg a lehallgatási anyagban szereplő beszélgetésekből, az I.r. vádlott által adott utasítások tartalmából a dohányáruk I., II., III. és V.r. vádlottak általi közös megszerzésére vonható következtetés, s a terhetek ezt követően megvalósított cselekvősege a raktározás, szállítás megszervezése, vevő keresése az elrejtés és elidegenítésben való közreműködés folytán ugyancsak törvényi tényállásban szereplő elkövetési magatartást takar.

[110] Ezért a másodfokú bíróság I.rendű vádlott neve I.r., II.rendű vádlott neve II.r. és III.rendű vádlott neve III.r. vádlottak terhén megállapított cselekményt a Btk. 399. § (4) bekezdés a) és b) pontjába ütköző és a (7) bekezdés b) pontjának ba) alpontja szerinti minősülő társtettesként, folytatólagosan elkövetett pénzmosás büntettének minősítette.

[111] IV.rendű vádlott neve IV.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlott esetében a minősítés, az orgazdaság büntette és az üzletszerűség mint minősítő körülmény megállapítása a fentiekben írtakra is figyelemmel, helyes. Ugyanakkor az ítéltábla a IV.r. vádlott esetében maradéktalanul helytállónak találta az ügyészség bűnsegédi elkövetői alakzat felrovását sérelmező fellebbezését. Az elidegenítésben közreműködés ugyanis rendkívül változatos elkövetői magatartásokat foglalhat magában, s a konkrét eset alapján dönthető el, hogy az adott cselekvőség a dolog elidegenítéséhez közvetlenül hozzájárult-e. A jövedéki adózás alól elvont dohánytermékek felpakolása, továbbszállítása - szemben az elsőfokú ítéletben hivatkozott eseti döntésben szereplő útvonal felderítésével - nyilvánvalóan ilyennek tekintendő, így az ítéltábla a IV.r. vádlott terhén megállapított orgazdaság büntettét társtettesként elkövetettnek minősítette.

[112] Az V.r. vádlott vonatkozásában pedig azért szorult a minősítés kisebb korrekcióra, mert a másodfokú bíróság a korábban részletezettek szerint a felrótt (rész)cselekményeket természetes egység helyett a folytatólagosság törvényi egységébe foglalta.

[113] A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az ítéltábla az alábbiak szerint egészíti ki illetőleg pontosítja:

[114] Valamennyi vádlott tekintetében további súlyosító tényező (miután az a cselekmény büntetési tételében értékelést nem nyert) a bünszövetségben (Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pont), társtettesként történt, I., II., III. és V.r. vádlott esetében továbbá a folytatólagos elkövetés, s I.rendű vádlott neve I.r. vádlott neve ezen túlmenően is irányító szerepe.

[115] Az I., II. és III.r. vádlottnál helyesen a visszaesői minőségük és ezen túl is büntetett előéletük, az I. és III.r. vádlottnál továbbá ezen túlmenően a feltételes szabadság hatálya alatti elkövetés szól terhükre.

[116] Az elsőfokú ítéletben írtakon túl további enyhítő tényező ugyanakkor valamennyi vádlott vonatkozásában az elkövetési értéknek a különösen nagy érték alsó határához közelebb eső összege, illetőleg az, hogy mind a három felrótt részselekménynél a megszerzett dohányáruk lefoglalásra kerültek. II.rendű vádlott neve II.r. vádlott javára értékelte az ítéltábla azt is, hogy az átadási letartóztatásban töltött időre is figyelemmel az adott ügygel összefüggésben csaknem két évet töltött a legsúlyosabb kényszerintézkedés hatálya alatt.

[117] Ki kell még emelni, hogy az időmúlás, mely az elsőfokú ítélet kihirdetése óta csaknem egy évvel hosszabbodott, rendkívüli nyomatékkl bír.

[118] Az így kiegészített bűnösségi körülményeket a cselekmények tárgyi súlyával is összevetve, a másodfokú bíróság az I., II., III., IV. és V.r. vádlottat érintően (III. és V.r. vádlott esetében a pénzbüntetés kivételével) egyaránt egyetértett az alkalmazott büntetési nemekkel, s a II. és V.r. vádlott kivételével azok tartamát, mértékét is a büntetéskiszabási elvekkel összhangban állónak és büntetési célok elérésére megfelelőnek tartotta.

[119] Az elsőfokú bíróság megalapozottan tulajdonított az időmúlásnak olyan mértékű enyhítő hatást, mely mind az öt, így a többszörösen büntetett előéletű, visszaeső, az elkövetés idején feltételes szabadság hatálya alatt álló vádlottak esetében is megalapozta a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontja szerinti enyhítő szakasz alkalmazását, ezért a kiszabott büntetés súlyosítását, az elkövetési érték különösen nagy érték alsó határához közel eső összegét is értékelve, az ítéltábla nem látta indokoltnak.

[120] Ugyanakkor I., és III.r. vádlott személyében rejlő magasabb társadalomra veszélyesség (többszörösen büntetett előélet, feltételes szabadság hatálya alatti elkövetés) és I.r. terhelt irányító szerepe okán, esetükben a büntetés további enyhítése fel sem merülhetett.

[121] II.rendű vádlott neve II.r. terhelt esetében azonban az előzetes fogvatartásban töltött hosszabb időre és arra, hogy az elmúlt nyolc évben ellene újabb büntetőeljárás nem indult, mely életvitele megváltoztatására irányuló törekvését mutatja, a másodfokú bíróság a szabadságvesztés tartamát öt hónappal (2 év 7 hónapra) mérsékelte. Ez azt jelenti, hogy az átadási letartóztatásban és előzetes fogvatartásban töltött idővel a II.r. vádlott letöltötte a feltételes szabadságra bocsátáshoz minimálisan szükséges időtartamot.

[122] V.rendű vádlott neve V.r. vádlott vonatkozásában a szabadságvesztés tartamának hat hónappal történő enyhítését illetőleg a végrehajtás Btk. 85. § (1) bekezdése szerinti próbaidőre történő felfüggesztését a belső arányosság követelménye, társaihoz képest csekélyebb cselekvősege, és az indokolta, hogy bár volt büntetve, de a cselekmény előtt utoljára kb. 10 évvel, s ráadásul más jellegű bűncselekmény elkövetése miatt. Az V.r. vádlottnál a próbaidő tartamát a cselekmény tárgyi súlyára, folytatólagos elkövetésre figyelemmel a Btk. 85. § (2) bekezdésben írt keretek között a törvényi maximumban határozta meg.

[123] Ezen túlmenően III.rendű vádlott neve III.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlott vonatkozásában a Btk. 50. § (2) bekezdésén alapuló pénzbüntetés kiszabását mellőzte, figyelemmel arra, hogy alkalmazásának feltételei (megfelelő vagyon vagy jövedelem hiányában) maradéktalanul nem álltak fenn. Az V.r. vádlott esetében ezt meghaladóan a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése a közügyektől eltiltás mellékbüntetés mellőzését is szükségszerűen maga után vonta.

[124] Egyetértett ugyanakkor a másodfokú bíróság I.rendű vádlott neve I.r., II.rendű vádlott neve II.r. és IV.rendű vádlott neve IV.r. vádlott esetében a pénzbüntetés alkalmazásával, s figyelemmel a kiszabott további büntetésekre és az időmúlásra, a pénzbüntetés napi tételszámának felemelését sem látta szükségesnek.

[125] Ezen túlmenően alaposnak találta a IV.r. vádlott védőjének indítványát, ezért – figyelemmel a IV.r. terhelt egzisztenciális körülményeire – a Btk. 50. § (4) bekezdése alapján részére a pénzbüntetés megfizetésére 5 havi részletfizetést engedélyezett. Megállapította a havi részletek összegét, esedékességét és a Btk. 50. § (4) bekezdése alapján a részletfizetés elmulasztásának következményeit.

[126] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának meghatározására illetőleg az I. és III.r. vádlott esetében a feltételes szabadság kedvezményéből történő kizárásra, az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezések is törvényesek, s az elsőfokú bíróság azok jogszabályi alapját is pontosan jelölte meg.

[127] II.rendű vádlott neve II.r. vádlott vonatkozásában ugyanakkor elmulasztott rendelkezni a törvényszék a külföldben 2014. október 14. napján európai elfogatóparancs alapján történt elfogásától 2016. február 15.-i átadásáig átadási fogvatartásban töltött idő beszámításáról, ezért arról az ítéltábla az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény 28. §-a alapján pótlólag rendelkezett.

[128] A lefoglalt pénzüsszegek tekintetében a lefoglalás megszüntetésre és visszatartásra vonatkozó elsőbírói rendelkezések törvényesek, azzal, hogy a III.r. vádlott esetében a pénzbüntetés mellőzése folytán az a továbbiakban csak a bűnügyi költség biztosítékául szolgál.

[129] Nem találta alaposnak a másodfokú bíróság az I.r. vádlottnak illetőleg személy20 vagyoni érdekeltnek a lefoglalt 430.000 forint és 1330 euró személy20 részére történő kiadása iránt előterjesztett indítványát. A lefoglalás ugyanis az iratok értelmében – állításával szemben – I.r. terhelttől történt. 95 angol font és 130.000 forint feltalálására és a lefoglalásra az I.r. vádlott Repülőtéren történt elfogásakor a nála levő táskából került sor, így e tekintetben személy20 tulajdonjoga fel sem merülhet. A fennmaradó 300.000 (és további, már kiadni rendelt 8.000.000 forint), 1.330 euró és 400 angol font az személy20 tulajdonában álló, de az I.r. vádlott által lakott ingatlan előszobájában levő széfől került lefoglalásra oly módon, hogy a tárolás helyén az összegek elkülönítése semmilyen módon nem történt meg. S miután 8.000.000 forint lefoglalásának megszüntetésére az V.r. vádlott élettársa, tanú122 ügyvezetése

alatt álló Kft. részére történő kiadására azért került sor, mert igazolták, hogy a cég megbízta I.r. vádlottat ezen összegek bankszámláról történő levételével, melyet I.r. terhelt a saját állítása szerint is tulajdonát képező angol fonttal és az egyéb összegekkel vegyítve tartott a széfben, nem alapos azon érvelés, hogy a széfet nem I.rendű vádlott neve I.r. vádlott, hanem személy²⁰ használta. Az ítéltábla e körben vizsgálta a vagyoni érdekelt tárgyaláson tett tanúvallomásaiban foglaltakat is, mely szerint a tulajdonát képező kérdéses ingatlanban a lánya lakott, s a volt férjének tudomásán kívül a lánya engedélyezte az ott tartózkodást, s ezt szintén nem találta alaposnak. Az I.r. vádlott bejelentett lakóhelye ugyanis 2010. augusztus 11. napjától a házkutatás helyszínéül szolgáló cím²⁰ szám alatti ingatlan volt, mely cím állandó lakóhelyként való bejegyzésére a tulajdonos engedélye nélkül nem volt mód.

[130] A bűnjelekre vonatkozó rendelkezések (egy kivétellel) a pontosan megjelölt jogszabályi hivatkozásokkal összhangban álltak, ugyanakkor az V.r. vádlottnak kiadni rendelt feljegyzést, valamint a III.r. vádlott részére kiadni rendelt fóliatekercset, miután azok kiadása iránti igényt senki sem jelentett be, s értékelt nem bírnak, a Be. 320. § (2) bekezdése értelmében megsemmisíteni rendelte, illetőleg rögzítette, hogy a III.r. vádlottnak kiadott telefonregiszter tárolási helyét, a bűnjeljegyzék számát.

[131] Észlelte továbbá az ítéltábla, hogy a törvényszék törvénysértően döntött személy¹ kártérítési igényének (helyesen polgári jogi igényének) elutasításáról. A döntése tartalma ugyanis a Be. 571. § (1) bekezdésére is figyelemmel az igény ítélt dolgot eredményező érdemi elbírálását jelentette, melyet szükségszerűen meg kellett volna előznie a polgári jogi igény joghatályosságának, alaki és tartalmi elemeinek vizsgálata. A büntető ügyekben eljáró bíróság ugyanis csak olyan polgári jogi igényről dönthet érdemben, melyet az arra jogosult, határidőben, a szükséges alakiságoknak és tartalmi követelményeknek megfelelően terjesztett elő. személy¹ azonban az 1./ tényállási pontban írt cselekménynek (pénzmosás/orgazdaság) nyilvánvalóan nem sértettje, így polgári jogi igény előterjesztésére nem jogosult. Ilyen esetben a Be. 560. § (1) bekezdés j) pontja mérlegelést nem tűrően a polgári jogi igény egyéb törvényes útra utasítását írja elő, ezért az elsőfokú bíróság polgári jogi igénnyel összefüggő rendelkezését az ítéltábla ekként módosította.

[132] Az elsőfokú bíróság a bűnösnek kimondott vádlottakat a Be. 574. § (1) és (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kötelezte a vonatkozásukban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[133] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Be. 599. § (1) bekezdés szerinti nyilvános ülés alapján, a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 2010. § (6) és (7) bekezdése értelmében tanácsulésen meghozott határozatával az elsőfokú bíróság ítéletét valamennyi vádlott tekintetében a Be. 606. § (1), (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyéb törvényes rendelkezéseit pedig a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[134] Rögzítette még II.rendű vádlott neve II.r. vádlott megváltozott személyazonosító igazolványának számát és III.rendű vádlott neve III.r. vádlott tényleges tartózkodási helyét.

[135] A másodfokú eljárásban a IV.r. vádlott kirendelt védőjének díjával felmerült bűnügyi költség állam általi viseléséről az ítéltábla a Be. 613. § (1) és (2) bekezdés b) pontja alapján rendelkezett.

Budapest, 2021. december 13.

dr. Magócsi István s.k.
s.k.

dr. Raczky Katalin s.k.

Barabásné dr. Birinyi Andrea

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 501.B.39/2018/177. számú ítélete I.rendű vádlott neve I.r., II.rendű vádlott neve II.r., III.rendű vádlott neve III.r., IV.rendű vádlott neve IV.r. és V.rendű vádlott neve V.r. vádlott tekintetében a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.160/2021/29. számú ítéletében írt változtatással 2021. december 13. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2021. december 13.

dr. Magócsi István s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Moncz Tímea

tisztviselő